

Kronologija djelovanja Društva „Viribus unitis“ (1997. – 2020.)

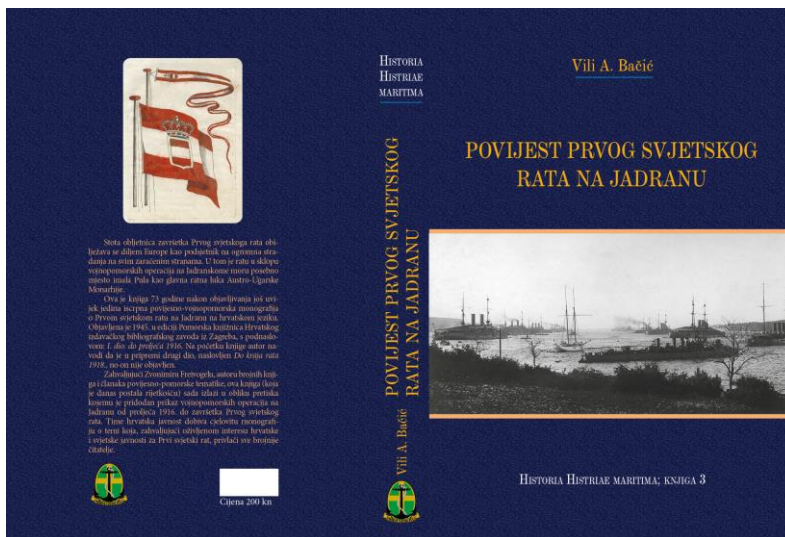
2020. godina: Društvo je naručilo izradu spomen-ploče Janku Vukoviću pl. Podkapelskom (1871.–1918.) na hrvatskom jeziku i postavilo ju je na zid kapelice na Mornaričkom groblju.

Na inicijativu i u organizaciji Društva „Viribus unitis“, uz potporu Grada Pule 31.10. 2020. postavljena je spomen-ploča J. Vukoviću pl. Podkapelskom na Mornaričkom groblju.

Projekt spomen-ploče izradio je arhitekt Anton Percan.

Otkrivanje spomen-ploče J. Vukoviću pl. Podkapelskom na c. i kr. Mornaričkom groblju (dogrđonačelnica E. Puh-Belci i B. Dobrić).

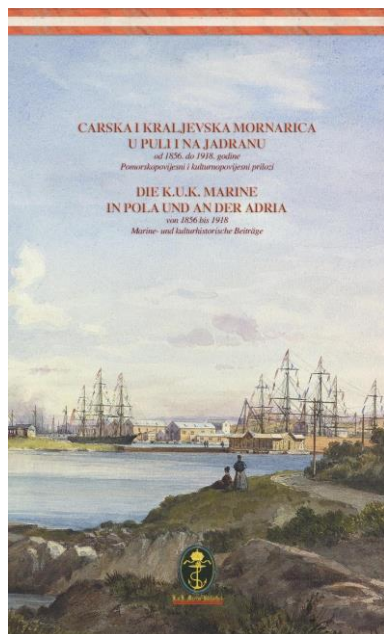
2019. godina: Društvo je objavilo knjigu Viliya A. Bačića: „Povijest Prvog svjetskog rata na Jadranu“ (Niz „Historia Histrica maritima; knjiga 3)

2019. godine Društvo je predstavljeno na tribini Istarskog ogranka Društva hrvatskih književnika u Puli. Sudjelovali su A. Kliman, B. Dobrić i predsjednik IO DHK B. D. Biletić.

2018. godina: u povodu 100. obljetnice završetka Prvog svj. rata i potonuća broda „Viribus Unitis“ Društvo je u suradnji s Austrijskim savezom mornaričkih udruga organiziralo međunarodni skup i komemoraciju (na Mornaričkom groblju i na mjestu potonuća broda) (Pula, Dom hrvatskih branitelja, 2.-3. studeni 2018.). (Član Društva W. Hartinger je objavio knjižicu sa svim izlaganjima na njemačkom jeziku). Društvo je položilo vijenac na Mornaričkom groblju i na mjestu potonuća broda.

2016. godina: U povodu 150. obljetnice Viške bitke (1866.-2016.) članovi Društva Z. Freivogel i B. Dobrić objavili su tekstove za tematski prilog o toj bitci u pulskom časopisu „Nova Istra“ (urednik B. D. Biletić).

2014. godina: Društvo je objavilo knjigu „Carska i kraljevska Mornarica u Puli i na Jadranu: pomorskopovijesni i kulturnopovijesni prilozi“ (Niz „Historia Histrica maritima“; knjiga 2; dvojezično - na hrvatskom i njemačkom).

Iste godine knjiga je predstavljena na Sajmu knjige u Puli.

Na poziv Muzeja Grada Rijeke B. Dobrić je sudjelovao u timu izložbe „Mornarička akademija i pomorsko školstvo u Rijeci, Bakru i Malom Lošinj“ (Muzej Grada Rijeke, 28.11.2013. – 08.03. 2014.) s radovima o školovanju Mornaričkih časnika u Puli i njihovim instruktivnim putovanjima iz Pule (objavljeni su katalog izložbe i zbornik radova).

2013. godina: Obilježavanje 100. obljetnice Mornaričkog kasina u Domu hrvatskih branitelja - Društvo je priredilo izložbu o Mornaričkom kasinu.

Izložbu je otvorio predsjednik RH dr. Ivo Josipović.

20. 10. 2013. Österreichische Marineverband (Austrijski savez mornaričkih udruga) je predsjedniku Društva B. Dobriću dodijelio počasno odličje zlatni mornarički križ (uručen mu je 20. 10. 2013. u Beču).

2012. godina: 6. listopada 2012. - svečano posvećenje zastave Društva. Svečanost je organizirao bivši član Društva Karlheinz Mittasch, koji je pronašao privatnog sponzora iz Austrije za izradu zastave Društva (sponzor je ujedno financirao svečanost): Program: u 10 h ispred Mornaričke crkve održan je koncert austrijskog puhačkog orkestra „Artillerie Traditions Kapelle“ iz Groebena. Posvećenje zastave održano je tijekom mise, a nakon toga položeni su vijenci na Mornaričkom groblju; u 16 h položeni su vijenci na mjestu potonuća broda „Viribus Unitis“).

2012. Društvo je bilo suorganizator predavanja prof. dr. sc. Nadana M. Petrija „Povijest brodoloma kroz povijest pomorske medicine“ u pulskoj Sveučilišnoj knjižnici.

Prisjećamo se članova Društva koji su nas zauvijek napustili (u razdoblju 2004. – 2012.): Inženjer Ivan Barbalić, koji je bio vrlo djelatatan član našeg Društva, zauvijek nas je napustio 2008., a 2010. ostali smo i bez dugogodišnjeg člana Društva, tajnika Branka Perovića. Godine 2012. zauvijek smo se oprostili od dugogodišnje članice Društva (od početka djelovanja Društva) Nevenke Hampel-Mladin, godinu kasnije zauvijek od jednog od osnivača

našeg Društva i višegodišnji dopredsjednik Društva Franc Kos, a 2014. od Josipa Orbanica, također jednog od osnivača našeg Društva.

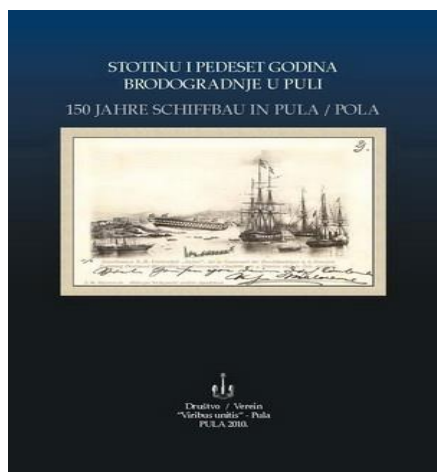
Branko Perović i Josip Orbanic bili su poznati pulski publicisti, autori više knjiga. Njih dvojica, Ivan Barbalić i Franc Kos bili su dobri poznavatelji pomorske prošlosti Pule i Istre. Dva Perovićeva rada Društvo je objavilo 2014. u knjizi "Carska i kraljevska mornarica u Puli i na Jadranu od 1856. do 1918. godine", a Ivan Barbalić objavio je rad o c. i kr. podmornicama koje su izgrađene u Puli. Ivan Barbalić i Franc Kos bili su članovi Organizacijskog odbora međunarodnog znanstvenog skupa prigodom 150. obljetnice osnutka C. kr. pomorskog arsenala (8. prosinca 2006.). 2004. nas je napustio Vladimir Ursić, poznati kolekcionar i proučavatelj pulske prošlosti.

Branko Perović (prvi s lijeva), Ivan Barbalić i Franc Kos (prvi i drugi s desna) 2002. godine.

2011. godina: U Grazu je 7. prosinca 2011. potpisana Povelja o partnerstvu Društva s Mornaričkim društvom „Tegetthoff“ iz Graza. U povelji se navodi da je cilj naših društava „čuvanje zajedničke mornaričke tradicije, razumijevanje među narodima, te njegovanje historijskih mjesta sjećanja.“ U ime Društva prisustvovali su Karlheinz Mittasch i Josip Vretenar.

2010. godina: Društvo je objavilo zbornik „Stotinu i pedeset godina brodogradnje u Puli“ (Niz „Historia Histrica maritima“; knjiga 1). Knjiga je predstavljena u Gradskoj knjižnici i čitaonici u Puli (9. prosinca 2010.). Zbornik su predstavili prof. dr. Pavle Ravlić (Zagreb) i ing. Helmut Malnig (Beč).

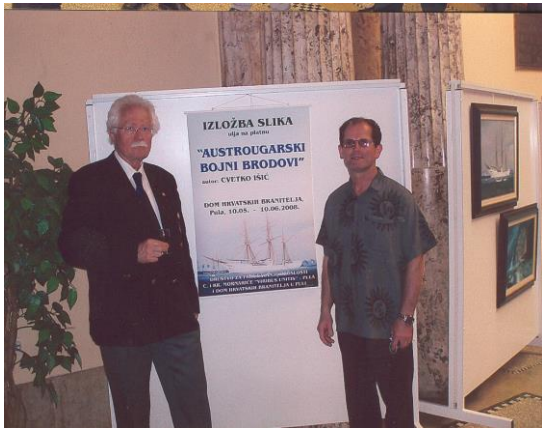
20. srpnja **2010. godine**: Izrada poprsja Admirala Wilhelma von Tegetthoffa za Spomen-sobu c. i kr. Mornarice. Poprsje admirala Wilhelma von Tegetthoffa u glini, djelo Ivana Komela (Maribor) izloženo je u Spomen-sobi c. i kr. Mornarice koju je u Domu hrvatskih branitelja organiziralo Društvo Viribus unitis. Djelo je vlasništvo Društva "Viribus Unitis", a nastalo je potporom Turističke zajednice Grada Pule.

Poprsje je predstavljeno u Domu hrvatskih branitelja u Puli. U nazočnosti autora, o nastanku ovog djela i o admiralu Tegetthoffu govorili su mr. sc. Bruno Dobrić i Josip Vretenar iz Društva "Viribus Unitis". Učenik pulske Glazbene škole „Ivan Matetić Ronjgov Josip Dobrić na glasoviru je izveo skladbu „Tegetthoff-Marsch“ H. Poelmahna.

30. 10. **2009.**: Komemoracija žrtvama potonuća broda "Viribus Unitis" u pulskoj luci 1918.

Bacanjem vijenaca u pulskoj luci na mjestu potonuća broda "Viribus Unitis" predsjednik istoimenog društva B. Dobrić te predstavnici Grada i Županije izrazili su pijetet žrtvama najveće pomorske tragedije u Puli koja se dogodila 1. studenoga 1918. godine.

16. 5. 2008.: Izložba Cvetka Išića u Spomen-sobi u Domu hrvatskih branitelja u Puli

Društvo „Viribus unitis“ je u Spomen-sobi c. i kr. Mornarice u Domu hrvatskih branitelja u Puli organiziralo izložbu „Austrougarski bojni brodovi“ Cvetka Išića. Izložbu je otvorio Prof. Dieter Winkler (počasni član Društva „Viribus unitis“).

31. 10. 2008. Društvo „Viribus unitis“ je zajedno s Österreichische Marineverband (Austrijski savez mornaričkih udruga) organiziralo Spomendan 90. obljetnice završetka 1. svj. rata, rasformiranja c. i kr. mornarice i predaje ratne flote predstavnicima Narodnog vijeća SHS te potonuća broda «Viribus Unitis». Izlaganja su održali Prof. Dieter Winkler, Beč (ÖMV), nadsavjetnik dr. Matthias Hoy (Austrijsko ministarstvo obrane, Beč) i mr. sc. Bruno Dobrić (Društvo „Viribus unitis“ Pula)

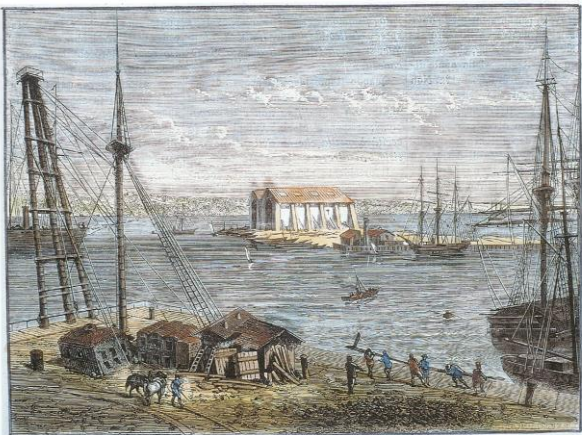
2008. godine: Društvo „Viribus unitis“ je organiziralo Spomen-sobu c. i kr. Mornarice u Domu hrvatskih branitelja u Puli (bivšem Mornaričkom kasinu).

Član Društva Cvetko Išić izložio je 40 slika (časnika i ratnih brodova).

2008. godine: Obilježavanje 150. g. rođenja admirala Maksimilijana Njegovana, zapovjednika c. i kr. Mornarice (1917./18.).

Organizatori:
Društvo za proučavanje prošlosti C. i kr. mornarice "Viribus unitis" – Pula
i
Uljanik d.d. Pula
uz potporu Istarske županije i Austrijskog kulturnog foruma iz Zagreba

150. OBLJETNICA POMORSKOG ARSENALA U PULI
Međunarodni znanstveni skup
Pula, 8. prosinca 2006.

Organizatori:
Društvo za proučavanje prošlosti C. i kr. mornarice "Viribus unitis" – F
Uljanik d.d. Pula
uz potporu Istarske županije i Austrijskog kulturnog foruma iz Zagreb

Počasni odbor:
Anton Brajković, predsjednik Uprave Uljanik d.d.
Ivan Jakovčić, župan Istarske županije
Boris Miletić, gradonačelnik Grada Pule
Marinko Brčić, predsjednik Uprave Uljanik Brodogradilište d.d.
Karlo Radolović, član Uprave Uljanik d.d.
Alfred Foskio

Programski odbor:
Prof. dr. sc. Gjorgjo Meden, Rijeka, Tehnički fakultet, Sveučilište u I
predsjednik
Prof. dr. sc. Miroslav Bertoša, Filozofski fakultet u Puli
Mr. sc. Bruno Dobrić, Društvo "Viribus unitis" – Pula
Prof. dr. sc. Robert Matijašić, Filozofski fakultet u Puli
Prof. dr. Erwin Schatz, Klagenfurt
Prof. dr. sc. Vinko Jurečan, Visoka tehnička škola, Politehnički studij, Pula

Organizacijski odbor:
Bruno Dobrić, Društvo "Viribus unitis" – Pula – predsjednik
Ivan Barbačić, Društvo "Viribus unitis" – Pula
Vinko Jurečan, Visoka tehnička škola, Politehnički studij, Pula
Franc Kos, Društvo "Viribus unitis" – Pula
Hrvoje Markulinčić, Uljanik d.d., Pula

Godine 2006. Društvo je organiziralo Međunarodni znanstveni skup prigodom 150. obljetnice osnutka C. kr. pomorskog arsenala (Pula, 8. prosinca 2006.). Održavanje skupa novčano su poduprli Uljanik d.d. Pula, Istarska županija i Austrijski kulturni forum.

Održana su sljedeća izlaganja:

Prof. Dieter Winkler, Beč, Austrija: Vom Segelmagazin zur Waffenschmiede. Das Arsenal von Pola von seiner Entstehung bis 1918

Od spremišta za jedra do kovačnice oružja: pulski Pomorski arsenal od nastanka do 1918. godine

Dr. sc. Attilio Krizmanić, Pula: Utjecaj smještaja Arsenala na prostorni razvitak Pule

Prof. dr. sc. Darko Dukovski, Pula: Početci suvremenoga gradskog života Puljana na prijelomu stoljeća

Dr. sc. Davor Mandić, Pula: Utjecaj rasta i razvoja brodogradilišta Uljanik na demografsku sliku grada Pule u razdoblju od 1856. do 2001. godine

Erwin Sieche, Beč, Austrija: Pola und der Kriegsschiffbau der Habsburgermonarchie. Die obersten Schiffbau-Ingenieure und General-Schiffbauingenieure der k.k. und k.u.k. Kriegsmarine

Pula i ratna brodogradnja Habsburškog carstva: glavni brodograđevni inženjeri i generali- - brodograđevni inženjeri c. (i) kr. Ratne mornarice

Zvonimir Freivogel, Coburg, Njemačka: Gradnja brodova i „opsežni popravci“ za Carsku i kraljevsku ratnu mornaricu

Prof. Dr. Erwin Schatz, Klagenfurt, Austrija: K.u.k. Seeflugzeuge – eine neue Waffe C. i kr. pomorski zrakoplovi proizvedeni u Puli – novo oružje

Helmut W. Malnig, Gumpoldskirchen, Austrija: Das erste Luftkissenfahrzeug der Welt von k.u.k.-Lschlt. Dagobert Müller von Thomamühl, Pola am 3. Okt. 1915 / Prvo svjetsko plovilo na zračni jastuk Dagobert Müllera von Thomamühla proizvedeno u pulskom Arsenalu 3. 10. 1915.

Achille Rastelli, Milano, Italija: The Dockyard Maritime Museum in Pola and its dispersal in Italy/ Pomorski muzej pulskog Arsenala i raspršivanje njegovih izložaka u Italiji

Raul Marsetić, Pula: Cantiere Navale Scoglio Olivi i općenito zona Arsenala u doba Italije

Željko Šesnić, Pula: Uljanik danas

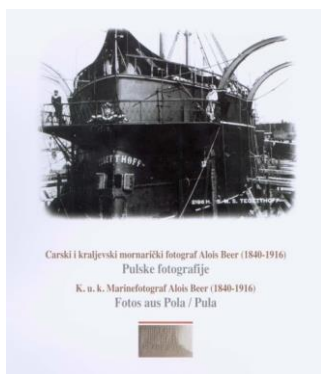
Godine 2010. Društvo je objavilo zbornik radova s tog skupa: „Stotinu i pedeset godina brodogradnje u Puli / 150 Jahre Schiffbau in Pula / Pola“ (s tekstovima na hrvatskom i njemačkom jeziku).

2006. na poziv austrijskog društva „Marinekameradschaft Admiral-Sterneck“ 5 članova Društva je boravilo u Klagenfurtu (25. - 27. 05. 2006.).

2005. godine: Društvo je organiziralo predstavljanje knjige Zvonimira Freivogela „Austrougarski bojni brodovi I. svjetskog rata“ (29. 7. 2005. u Sveučilišnoj knjižnici u Puli)

2002. godine: Društvo „Viribus unitis i Sveučilišna knjižnica u Puli organizirali su u Domu hrvatskih branitelja izložbu „Carski i kraljevski mornarički fotograf Alois Beer (1840-1916) / Pulske fotografije“

Katalog izložbe

Fotografija s izložbe.

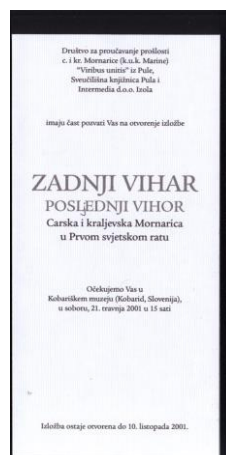

2002. godine: Gostovanje Društva „Viribus unitis“ s izložbom (zajedno s udrugom Hrvatska pomorska straža iz Splita) u Beču 2002. na poziv Austrijskog saveza mornaričkih udruga (Österreichisches Marineverband),.

2001. godine: Društvo „Viribus unitis“, Intermedia d.o.o. Izola (S. Gobbo) i Sveučilišna knjižnica u Puli organizirali su izložbu „Posljednji vihor. C. i kr. Mornaric u Prvom svjetskom ratu“ u muzeju u Kobaridu.

Otvorenju izložbe prisustvovali su visoki mornarički časnici Slovenije i Hrvatske (Zapovjednik HRM Vojno-pomorskog sektora za Sjeverni Jadran Z. Majer /treći s lijeva; članovi Društva „Viribus unitis“ V. Uršić i B. Dobrić (1. i 2. s lijeva/, L. Rojnić i I. Barbalić /4. i 5. s lijeva/ i domaćini iz Kobariškog muzeja / 1. i 2. s desna/).

2001. godine: Izložba „Ususret stalnom postavu-pomorske zbirke „C. i kr. Mornarica u Puli” u Domu hrvatskih branitelja (bivšem Mornaričkom kasinu)

Pozivnica za otvorenje izložbe 2000. godine.

Godine 2000. izložba „Carska i kraljevska Mornarica u Puli“ (pod nazivom „Cesarsko-kraljeva mornarica v Puli /l'Imperiale e Regia marina a Pola“) gostovala je u Piranu, u Galeriji Hermana Pečarića (9. 5. – 10.6. 2000).

Godine 1999. Društvo „Viribus Unitis“ je organiziralo prikupljanje potpisa građana za postavljanje reprodukcije spomenika admiralu Tegetthoffu u Puli.

Društvo je krajem 1999. godine pokrenulo inicijativu za postavljanje spomenika (ili za izradu replike spomenika i njezino postavljanje) admiralu Tegetthoffu prikupljanjem potpisa građana (prikupljeno je oko 1000 potpisa), koji su potom u ožujku 2001. predani tadašnjem predsjedniku Gradskoga vijeća (o čemu su izvjestile novine Glas Istre). O toj se inicijativi gradska vlast nikada nije očitovala (na izravan upit je 2006. tadašnji, novi predsjednik Gradskoga vijeća izjavio da mu taj spis nije poznat).

Plakat izložbe "Carska i kraljevska Mornarica u Puli" (Pula, Dom hrvatskih branitelja, 1999.)

1999. godina: IZLOŽBA "CARSKA I KRALJEVSKA MORNARICA U PULI" (Pula, Dom hrvatskih branitelja, 1999.)

Godine 1999. Društvo "Viribus unitis" i Sveučilišna knjižnica organizirali su izložbu: „Carska i kraljevska Mornarica u Puli“ (20. 8. – 18. 9. 1999., u Domu hrvatskih branitelja).

Koncept izložbe i izbor izložaka: Bruno Dobrić; postav izložbe: Branko Gulin (Sveučilišna knjižnica); grafičko oblikovanje plakata, kataloga i pozivnice: Studio Gobbo /Tamara Andreašić; prijevod na njemački: U. Karlavaris-Bremer; prijevod teksta D. Winklera s njemačkog i lektura: V. Božac; fotografije: Sergio Gobbo, Eduard Strenja.

Posudba izložaka: Zavičajni muzej Grada Rovinja, Hrvatski pomorski muzej u Splitu, Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Zavod za znanstveni i umjetnički rad HAZU, Split, Pomorski muzej Dubrovnik, Povijesni muzej Istre – Pula, Sveučilišna knjižnica Rijeka, Filatelističko društvo "Arena" - Pula, Numizmatičko društvo "Vespazijan" - Pula, Brodogradilište "Uljanik" Pula, Radislav Aleksić, Branko Bratković, dr. Igor Deml, Viqenc Domniku, Đula Erdeši, dr. Zvonimir Freivogel (Coburg, Njemačka), Aldo Kliman, Zoran Krivokapić, Franc Kos, Ivo Marendić (Rijeka), Silvano Matošević, dr. I. Nazor, Tomislav Paić, Boris Pleić (Rijeka), Libero Rojnić, Dr. Erwin Schatz (Klagenfurt), Miljenko Smokvina (Rijeka), Vladimir Ursič, Josip Vojak, Prof. Dieter Winkler (Wien)

Realizaciju izložbe novčano su pripomogli: Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Austrijski kulturni institut u Zagrebu / Österreichisches Kulturinstitut in Zagreb i sponzori: Hans Dichand (Wien), Studio Gobbo, ZN "Žakan Juri", Tehnomont Marina Veruda Pula, Croatia osiguranje d.d.

Od **1999. godine** Društvo sudjeluje (povremeno ih i organizira) u komemoracijama u počast žrtvama potopljenog bojnog broda *Viribus Unitis* u pulskoj luci 1.11. 1918.

1998. godina: Izložba "Od izgradnje Kaisera do potonuća Viribus Unitisa. Carska i kraljevska mornarica u Puli od 1850-ih godina do 1918." (29. 10. 1998. – 13. 11. 1998.) koju su organizirali Sveučilišna knjižnica u Puli i Društvo za proučavanje prošlosti c. i kr. Mornarice „Viribus unitis“, uz sudjelovanje Zavičajnog muzeja Grada Rovinja, Filatelističkog društva „Arena“ Pula i Numizmatičkog društva „Vespazijan“ bila je prva izložba o c. i kr. Mornarici u Puli nakon njezina prestanka postojanja 1918. godine.

Ova izložba o c. i kr. Mornarici u Puli (u bivšem pulskom Mornaričkom kasinu – danas Domu hrvatskih branitelja) bila je prva izložba o c. i kr. Mornarici nakon njezina prestanka ostojanja 1918..

Između brojnih izložaka bile su i tri velike slike (ulja na platnu) Alexandera Kirchera iz Zavičajnog muzeja Grada Rovinja.

1997. godina: Osnutak Društva

U ožujku 1997. osnovan je Osnivački odbor Društva na čelu s Brunom Dobrićem, koji je odlučio da se sazove osnivačka skupština Društva. Pored i danas djelatnih članova Alda Klimana, Boška Spasića, Bruna Dobrića, među osnivačima Društva bili su i oni koji su preminuli: Franc Kos, profesor Josip Folo i Vladimir Ursič. Osnivačka skupština je održana 19. ožujka 1997. u Sveučilišnoj knjižnici u Puli. Za predsjednika je izabran dr. sc. Darko Dukovski. Skupština je donijela Statut Društva kojega je 19. 5. 1997. odobrio Ured za opću upravu Županije istarske, te je Društvo upisano u Registar udruženja građana. U ožujku 1998. Poglavarstvo Grada Pule odobrilo je uporabu grba Grada Pule u sklopu znaka Društva (autor znaka je Danilo Dragosavac).

Društvo je (i prije no što je Povijesni muzej Istre proširio svoju djelatnost i preimenovan je u Povijesni i pomorski muzej Istre) u javnosti isticalo potrebu osnivanja muzeja pomorstva u Puli koji bi predstavljao bogatu vojno-pomorsku baštinu Pule kao glavne ratne luke Habsburške Monarhije. Na godišnjoj skupštini održanoj 1999. godine usvojilo inicijativu za osnivanje Pomorskog muzeja u Puli, a 2. 9. 2002. ta je inicijativa upućena Gradskom poglavarstvu (Društvo nije dobilo odgovor).